

Estudi de cas

[L'Economia Social i Solidària en les Polítiques Actives d'Ocupació per al Desenvolupament Local.

Una anàlisi comparada entre Tarragona i Reus.

Jesús Gellida, polític i investigador social

Primer Premi al Millor Treball de Final de Màster/Postgrau

Premis Economia social 2019]

Els ajuntaments de Tarragona i Reus gestionen les PAO a través del Tarragona Impulsa i del Mas Carandell respectivament. Dos organismes que promouen, dissenyen i gestionen les polítiques de desenvolupament socioeconòmic local, que comprenen la promoció de l'ocupació local, el foment de la creació d'empreses i la dinamització del teixit empresarial, i que centren la seva activitat en l'orientació, la formació, l'ocupació, la intermediació i l'emprenedoria.

Els quatre eixos d'anàlisi plantejats en la investigació són:

- la identificació del tipus de PAO desenvolupades a Tarragona i Reus.
- el grau en què aquestes polítiques estan adaptades a la perspectiva de l'ESS,
- el grau en què aborden els objectius de l'ESS per al desenvolupament local
- el grau en què els agents locals col·laboren en la diagnosi, la implementació de les PAO i la seva avaluació des de la perspectiva de l'ESS.

Per analitzar l'adequació de les PAO als criteris, objectius i necessitats de l'ESS hem construït la següent matriu d'indicadors basada en les 15 mesures de la XES cap a l'Economia Social i Solidària als municipis.

Cal destacar que s'indicarà l'estat actual de la mesura amb tres tipus de colors diferents segons:

- La mesura no s'ha començat a executar
- La mesura es troba en fase inicial de desenvolupament
- La mesura ja s'ha iniciat, s'està treballant en ella i està prevista la seva continuació

Per a qualificar cada mesura ens hem basat en la informació obtinguda a través de les entrevistes semi-estructurades realitzades a persones expertes i en la informació documental del Tarragona Impulsa i de Mas Carandell, detallada a la bibliografia, de la que destaquem l'informe "Diagnosi de l'economia social i solidària al Camp de Tarragona. 2018. Ateneu CoopCamp".

Matriu d'indicadors

Mesura 1: Impuls d'una nova matriu econòmica amb tots els agents socioeconòmics del canvi		
INDICADORS	MUNICIPI	
	Tarragona	Reus
(1) Existència del Consell Local de l'ESS		
(2) Realització de la diagnosi de l'ESS al municipi		
(3) Creació servei comunitari mediació conflictes entre agents públics-cooperatius-comunitaris		

Mesura 2: Eines que facin possible la transformació socioeconòmica local		
INDICADORS	MUNICIPI	
	Tarragona	Reus
(4) Existència d'Agència de Desenvolupament Socioeconòmic Local		
(5) Coordinació amb altres agències d'àmbit local o comarcal		
(6) Coordinació amb l'Ateneu Cooperatiu del territori		
(7) Suport econòmic, tècnic i formatiu a col·lectius vulnerables		
(8) Existència d'un registre d'iniciatives socioeconòmiques locals		

Mesura 3: Espais per a la promoció econòmica de proximitat		
INDICADORS	MUNICIPI	
	Tarragona	Reus
(9) Existència d'un Viver de projectes cooperatius		
(10) Foment d'espais de cures		

Mesura 4: Gestió cooperativa i/o comunal del patrimoni col·lectiu		
INDICADORS	MUNICIPI	
	Tarragona	Reus
(11) Cessió de patrimoni i espais públics per a l'ús i gestió de l'ESS local		
(12) Recuperació, restauració i manteniment de l'antic patrimoni cooperatiu i associatiu local		

Mesura 5: Treballar el canvi cultural i educatiu a llarg termini		
INDICADORS	MUNICIPI	
	Tarragona	Reus
(13) Impuls de programes de l'ESS per desenvolupar capacitats formatives de les persones		
(14) Suport a la introducció de l'ESS en la formació professional		
(15) Sensibilització i formació en l'ESS del personal tècnic i polític de l'Ajuntament		

Mesura 6: Assessoria, formació i acompanyament de noves iniciatives socioeconòmiques		
INDICADORS	MUNICIPI	
	Tarragona	Reus
(16) Impuls de programes d'assessoria, formació i acompanyament de noves iniciatives socioeconòmiques		
(17) Accés al finançament a partir del sistema de finances ètiques		
(18) Foment de la fórmula cooperativa per nous projectes col·lectius socioempresarials		
(19) Reorientar serveis municipals per generar circuits d'ocupabilitat dins de l'ESS		
(20) Sensibilització del teixit econòmic de proximitat a través del Balanç Social o el Pam a Pam		

Mesura 7: Facilitar l'accés al finançament a través d'un sistema integral de finances ètiques i promoure una relocalització del crèdit

INDICADORS	MUNICIPI	
	Tarragona	Reus
(21) Facilitar l'accés dels projectes d'ESS a les finances ètiques i/o cooperatives		
(22) Promoció d'una fiscalitat municipal favorable per a projectes amb impacte social positiu		
(23) Fomentar la creació de Fons locals col·lectius d'estalvi i crèdit		

Mesura 8: Suport a la intercooperació, al Mercat Social i al consum responsable

INDICADORS	MUNICIPI	
	Tarragona	Reus
(24) Impuls del Mercat Social Local i Ecològic		
(25) Foment de campanyes de consum responsable, ètic i transformador		

Mesura 9: L'ESS ha de poder abastir el conjunt de les necessitats socials, també de les administracions públiques

INDICADORS	MUNICIPI	
	Tarragona	Reus
(26) Foment de la compra i contractació pública socialment responsable		
(27) Incorporació de clàusules socials		

Mesura 10: Recuperació d'empreses i relleu empresarial		
INDICADORS	MUNICIPI	
	Tarragona	Reus
(28) Suport recuperació empreses privades en crisi per part dels treballadors/es per mitjà d'empreses d'ESS		
(29) Potenciar programes de represa empresarial amb fórmules cooperatives		

Mesura 11: Municipalitzacions i cooperativitzacions de serveis públics		
INDICADORS	MUNICIPI	
	Tarragona	Reus
(30) Impuls de la municipalització dels serveis públics		
(31) Foment cooperativització de sectors com la gestió de residus, forestal, etc.		

Mesura 12: Sobirania alimentària, energètica, residencial		
INDICADORS	MUNICIPI	
	Tarragona	Reus
(32) Suport a la Carta per a una sobirania alimentària		
(33) Assumir la proposta energètica municipalista de la Xarxa per la Sobirania Energètica		
(34) Recuperació de sòl públic per habitatge de protecció oficial		

Mesura 13: Reconèixer l'espai públic digital com a espai de gestió comunitària i fomentar el cooperativisme de plataforma

INDICADORS	MUNICIPI	
	Tarragona	Reus
(35) Promoció i garantir l'accés a les noves tecnologies i a la xarxa		
(36) Promoció els usos socials, cooperatius i col·laboratius de les TICs		
(37) Suport als comuns digitals, iniciatives públiques obertes i el cooperativisme de plataforma		

Mesura 14: Crear un relat sobre la transformació socioeconòmica dels municipis

INDICADORS	MUNICIPI	
	Tarragona	Reus
(38) Facilitació de l'accés de les iniciatives de l'ESS als mitjans		
(39) Foment de la participació ciutadana en els pressupostos municipals		
(40) Participació en la Xarxa de Municipis per l'ESS		
(41) Suport a la participació en les Fires de l'ESS de Catalunya		

Mesura 15: Transformació feminista de l'economia

INDICADORS	MUNICIPI	
	Tarragona	Reus
(42) Reconeixement, visibilització i dignificació del treball de cures		
(43) Sensibilització i educació en economies feministes		
(44) Facilitar eines de suport a empreses i col·lectius de l'ESS formades per dones		